

B.A. (Honours) Examination 2017

Semester-VI

Sanskrit (Honours)

Course : H-15

**Elements of Vedic Grammar, Isopanishad,
History of Vedic Literature**

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. चतुर्णां तिङन्तानां वैदिकशब्दानां तत्समानार्थकतिङन्तपदप्रदर्शनपूर्वकं रूपसिद्धिं प्रदर्शयत । 10
अथवा
कृदन्तानां प्रयोगविषये वैदिकभाषायाः स्वातन्त्र्यमुदाहरणप्रदर्शनपूर्वकं प्रदर्शयत ।
2. उपनिषत्स्वीशोपनिषदो वैशिष्ट्यं समासेन प्रतिपादयत । 6
अथवा
ईशोपनिषदः द्वितीयं मन्त्रं सम्पूर्णतो विलिख्य शाङ्करभाष्यानुसारं मन्त्रार्थं लिखत ।
3. यथेच्छं मन्त्रस्यैकस्य संस्कृतेन व्याख्या कार्या— 4
(क) यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति ।
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ।।
(ख) अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते ।
ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रताः ।।
4. ङ प्रश्नमविहाय प्रश्नद्वयस्य उत्तरं प्रदेयम्— 10×2=20
(क) ऋग्वेदवर्णितं समाजं संस्कृतिं च वर्णयत ।
(ख) 'त्रयो वेदाः' इत्युक्तेः याथार्थ्यमस्ति न वेति विचारयत ।
(ग) वेदानां पौरुषेयत्वमपौरुषेयत्वं वेति विचारयत ।
(घ) वेदाङ्गानां महत्त्वं प्रतिपादयत ।
(ङ) कयोश्चिद्द्वयोः टिप्पणी लेख्या—
(i) बृहद्देवता (ii) ब्राह्मणः (iii) आरण्यकम् (iv) मन्त्राणां त्रैविध्यम् ।